

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI
z dnia 2008 r.

w sprawie zniesienia niektórych sądów grodzkich
oraz zmiany rozporządzenia w sprawie utworzenia sądów grodzkich

Na podstawie art. 13 § 3 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Znosi się sądy grodzkie (wydziały grodzkie) w następujących sądach rejonowych:

- 1) w obszarze właściwości Sądu Okręgowego w Bydgoszczy:
 - a) w Sądzie Rejonowym w Mogilnie,
 - b) w Sądzie Rejonowym w Nakle n. Notecią,
 - c) w Sądzie Rejonowym w Szubinie,
 - d) w Sądzie Rejonowym w Świeciu,
 - e) w Sądzie Rejonowym w Tucholi,
 - f) w Sądzie Rejonowym w Żninie;
- 2) w obszarze właściwości Sądu Okręgowego w Elblągu:
 - a) w Sądzie Rejonowym w Działdowie,
 - b) w Sądzie Rejonowym w Nowym Mieście Lubawskim;
- 3) w obszarze właściwości Sądu Okręgowego w Kaliszu:
 - a) w Sądzie Rejonowym w Jarocinie,
 - b) w Sądzie Rejonowym w Kępnie;
- 4) w obszarze właściwości Sądu Okręgowego w Krakowie, w Sądzie Rejonowym w Suchej Beskidzkiej;
- 5) w obszarze właściwości Sądu Okręgowego w Legnicy, w Sądzie Rejonowym w Jaworze;
- 6) w obszarze właściwości Sądu Okręgowego w Łodzi:
 - a) w Sądzie Rejonowym w Brzezinach,
 - b) w Sądzie Rejonowym w Łęczycy,
 - c) w Sądzie Rejonowym w Rawie Mazowieckiej;

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 154, poz. 1787, z 2002 r. Nr 153, poz. 1271, Nr 213, poz. 1802 i Nr 240, poz. 2052, z 2003 r. Nr 188, poz. 1838 i Nr 228, poz. 2256, z 2004 r. Nr 34, poz. 304, Nr 130, poz. 1376, Nr 185, poz. 1907 i Nr 273, poz. 2702 i 2703, z 2005 r. Nr 13, poz. 98, Nr 131, poz. 1102, Nr 167, poz. 1398, Nr 169, poz. 1410, 1413 i 1417, Nr 178, poz. 1479 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 144, poz. 1044 i Nr 218, poz. 1592, z 2007 r. Nr 64, poz. 433, Nr 73, poz. 484, Nr 99, poz. 664, Nr 112, poz. 766, Nr 136, poz. 959, Nr 138, poz. 976, Nr 204, poz. 1482 i Nr 230, poz. 1698 oraz z 2008 r. Nr 41, poz. 251.

- 7) w obszarze właściwości Sądu Okręgowego w Nowym Sączu:
 - a) w Sądzie Rejonowym w Gorlicach,
 - b) w Sądzie Rejonowym w Limanowej,
 - c) w Sądzie Rejonowym w Zakopanem;
- 8) w obszarze właściwości Sądu Okręgowego w Opolu:
 - a) w Sądzie Rejonowym w Głubczycach,
 - b) w Sądzie Rejonowym w Oleśnie;
- 9) w obszarze właściwości Sądu Okręgowego w Ostrołęce:
 - a) w Sądzie Rejonowym w Ostrołęce,
 - b) w Sądzie Rejonowym w Ostrowi Mazowieckiej,
 - c) w Sądzie Rejonowym w Przasnyszu,
 - d) w Sądzie Rejonowym w Pułtusku,
 - e) w Sądzie Rejonowym w Wyszkowie;
- 10) w obszarze właściwości Sądu Okręgowego w Płocku, w Sądzie Rejonowym w Płońsku;
- 11) w obszarze właściwości Sądu Okręgowego w Poznaniu, w Sądzie Rejonowym w Gostyniu;
- 12) w obszarze właściwości Sądu Okręgowego w Przemyślu:
 - a) w Sądzie Rejonowym w Lubaczowie,
 - b) w Sądzie Rejonowym w Przeworsku;
- 13) w obszarze właściwości Sądu Okręgowego w Radomiu:
 - a) w Sądzie Rejonowym w Grójcu,
 - b) w Sądzie Rejonowym w Kozienicach,
 - c) w Sądzie Rejonowym w Lipsku,
 - d) w Sądzie Rejonowym w Przysusze,
 - e) w Sądzie Rejonowym w Szydłowcu,
 - f) w Sądzie Rejonowym w Zwoleniu;
- 14) w obszarze właściwości Sądu Okręgowego w Rzeszowie:
 - a) w Sądzie Rejonowym w Leżajsku,
 - b) w Sądzie Rejonowym w Łańcucie,
 - c) w Sądzie Rejonowym w Ropczycach,
 - d) w Sądzie Rejonowym w Strzyżowie;
- 15) w obszarze właściwości Sądu Okręgowego w Siedlcach:
 - a) w Sądzie Rejonowym w Sokołowie Podlaskim,
 - b) w Sądzie Rejonowym w Węgrowie;
- 16) w obszarze właściwości Sądu Okręgowego w Słupsku, w Sądzie Rejonowym w Słupsku;
- 17) w obszarze właściwości Sądu Okręgowego w Szczecinie:
 - a) w Sądzie Rejonowym w Choszcznie,
 - b) w Sądzie Rejonowym w Świnoujściu;

- 18) w obszarze właściwości Sądu Okręgowego w Warszawie, w Sądzie Rejonowym w Grodzisku Mazowieckim;
- 19) w obszarze właściwości Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie:
 - a) w Sądzie Rejonowym w Legionowie,
 - b) w Sądzie Rejonowym w Nowym Dworze Mazowieckim,
 - c) w Sądzie Rejonowym w Otwocku;
- 20) w obszarze właściwości Sądu Okręgowego we Włocławku:
 - a) w Sądzie Rejonowym w Lipnie,
 - b) w Sądzie Rejonowym w Radziejowie,
 - c) w Sądzie Rejonowym w Rypinie;
- 21) w obszarze właściwości Sądu Okręgowego w Zamościu, w Sądzie Rejonowym w Janowie Lubelskim

- utworzone rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 26 września 2001 r. w sprawie utworzenia sądów grodzkich (Dz. U. Nr 106, poz. 1160, z późn. zm.²⁾).

§ 2. W rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 26 września 2001 r. w sprawie utworzenia sądów grodzkich (Dz. U. Nr 106, poz. 1160, z późn. zm.²⁾) w § 1 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w ust. 3:
 - a) uchyla się pkt 3-6,
 - b) pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7) w Sądzie Rejonowym w Tucholi - Zamiejscowy Wydział Grodzki z siedzibą w Sępólnie Krajeńskim - do rozpoznawania spraw określonych w art. 13 § 2 ustawy z obszaru gmin: Kamień Krajeński, Sępólno Krajeńskie, Sośno i Więcbork,”
 - c) uchyla się pkt 8;
- 2) w ust. 5 uchyla się pkt 2 i 4;
- 3) w ust. 10 uchyla się pkt 1 i 3;
- 4) w ust. 11 pkt 9a otrzymuje brzmienie:

„9a) w Sądzie Rejonowym w Siemianowicach Śląskich - Wydział Grodzki - dla obszaru właściwości tego Sądu - do rozpoznawania spraw określonych w art. 13 § 2 pkt 1-4 ustawy,”;
- 5) w ust. 14 uchyla się pkt 9;

²⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 84, poz. 761 i Nr 179, poz. 1496, z 2003 r. Nr 110, poz. 1053 i Nr 219, poz. 2165, z 2004 r. Nr 127, poz. 1328, Nr 148, poz. 1562 i Nr 281, poz. 2796, z 2005 r. Nr 63, poz. 561, Nr 112, poz. 944 i Nr 240, poz. 2025, z 2006 r. Nr 135, poz. 958 i Nr 241, poz. 1753 oraz z 2007 r. Nr 50, poz. 334, Nr 153, poz. 1083 i Nr 243, poz. 1793.

- 6) w ust. 16:
- a) uchyla się pkt 1a,
 - b) pkt 4 otrzymuje brzmienie:
„4) w Sądzie Rejonowym w Złotoryi - Wydział Grodzki - dla obszaru właściwości tego Sądu - do rozpoznawania spraw określonych w art. 13 § 2 pkt 1-4 ustawy;”;
- 7) w ust. 19 uchyla się pkt 1, 3 i 8;
- 8) w ust. 20 uchyla się pkt 1, 2 i 5;
- 9) w ust. 22 uchyla się pkt 2 i 6;
- 10) w ust. 23:
- a) uchyla się pkt 1 i 2,
 - b) pkt 3 otrzymuje brzmienie:
„3) w Sądzie Rejonowym w Przasnyszu - Zamiejscowy Wydział Grodzki z siedzibą w Makowie Mazowieckim - do rozpoznawania spraw określonych w art. 13 § 2 ustawy z obszaru miasta Maków Mazowiecki oraz gmin: Czerwonka, Karniewo, Krasnosielc, Młynarze, Płoniawy-Bramura, Różan, Rzewnie, Sypniewo i Szelków,”
 - c) uchyla się pkt 3a i 4;
- 11) w ust. 25 uchyla się pkt 4;
- 12) w ust. 26 uchyla się pkt 3;
- 13) w ust. 26a uchyla się pkt 2 i 4;
- 14) w ust. 27:
- a) pkt 1 otrzymuje brzmienie:
„1) w Sądzie Rejonowym w Grójcu - Zamiejscowy Wydział Grodzki z siedzibą w Białobrzegach dla gmin: Białobrzegi, Promna, Radzanów, Stara Błotnica, Stromiec i Wyśmierzyce,”
 - b) uchyla się pkt 2-4 i 5a,
 - c) pkt 6 otrzymuje brzmienie:
„6) w Sądzie Rejonowym w Zwoleniu - Zamiejscowy Wydział Grodzki z siedzibą w Pionkach - do rozpoznawania spraw określonych w art. 13 § 2 ustawy z obszaru miasta i gminy Pionki;”;
- 15) w ust. 28 uchyla się pkt 3-5 i 7;
- 16) w ust. 29 uchyla się pkt 4 i 5;

17) w ust. 30 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) w Sądzie Rejonowym w Słupsku - dwa wydziały obejmujące obszar właściwości tego Sądu:

- a) Wydział Grodzki - do rozpoznawania spraw określonych w art. 13 § 2 pkt 1 ustawy,
- b) Wydział Grodzki - do rozpoznawania spraw określonych w art. 13 § 2 pkt 2-4 ustawy;”;

18) w ust. 32 uchyla się pkt 1 i 8;

19) w ust. 37 uchyla się pkt 1;

20) w ust. 37a:

- a) uchyla się pkt 1-3,
- b) pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) w Sądzie Rejonowym w Wołominie - Wydział Grodzki - dla obszaru właściwości tego Sądu - do rozpoznawania spraw określonych w art. 13 § 2 pkt 1-4 ustawy;”;

21) w ust. 38 uchyla się pkt 1-3;

22) w ust. 40 uchyla się pkt 3.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2008 r.

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

UZASADNIENIE

Przedmiotowy projekt rozporządzenia stanowi wykonanie delegacji zawartej w art. 13 § 3 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – *Prawo o ustroju sądów powszechnych* (Dz. U. Nr 98, poz. 1070, z późn. zm.), który stanowi, że „sądy grodzkie tworzy i znosi Minister Sprawiedliwości w drodze rozporządzenia”.

W rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 26 września 2001 r. w sprawie utworzenia sądów grodzkich (Dz. U. Nr 106, poz. 1160, z późn. zm.) wprowadza się zmiany polegające na zniesieniu Wydziałów Grodzkich w Sądach Rejonowych w: Brzezinach, Choszczynie, Działdowie, Głubczycach, Gostyniu, Gorlicach, Grodzisku Mazowieckim, Grójcu, Janowie Lubelskim, Jarocinie, Jaworze, Kępnie, Kozienicach, Legionowie, Leżajsku, Limanowej, Lipnie, Lipsku, Lubaczowie, Łańcucie, Łęczycy, Mogilnie, Nakle n. Notecią, Nowym Dworze Mazowieckim, Nowym Mieście Lubawskim, Oleśnie, Ostrołęce, Ostrowi Mazowieckiej, Otwocku, Płońsku, Przasnyszu, Przeworsku, Przysusze, Pułtusk, Radziejowie, Rawie Mazowieckiej, Ropczycach, Rypinie, Słupsku, Sokołowie Podlaskim, Strzyżowie, Suchej Beskidzkiej, Szubinie, Szydłowcu, Świeciu, Świnoujściu, Tucholi, Węgrowie, Wyszkanie, Zakopanem, Zwoleniu i Żninie.

Łącznie zniesione zostają 52 wydziały grodzkie w 21 okręgach sądowych.

Mając na uwadze poprawę racjonalności wykorzystania kadry orzeczniczej oraz zaktywizowanie nadzoru Ministra Sprawiedliwości i prezesów nad działalnością administracyjną sądów, koniecznym jest podjęcie działań w zakresie dokonania zmian w strukturze organizacyjnej sądów powszechnych.

W realizacji powyższego, znosi się wydziały (sądy) grodzkie w jednostkach sądowych, których limit etatów nie przekracza 10 sędziów i asesorów. Obsada likwidowanych wydziałów kształtuje się od 1 do maksymalnie 3 sędziów/asesorów. Przedmiotowa reorganizacja dokonywana jest w odniesieniu do wydziałów grodzkich, których zniesienie zostało pozytywnie zaopiniowane przez właściwych prezesów sądów okręgowych i prezesów sądów apelacyjnych. Nie są zatem likwidowane wszystkie wydziały grodzkie w sądach rejonowych o wskazanej wyżej obsadzie orzeczniczej.

Z uwagi na zaprezentowane argumenty znosi się Wydziały Grodzkie w Sądach Rejonowych w: Mogilnie, Nakle n. Notecią, Szubinie, Świeciu, Tucholi i Żninie (okręg bydgoski), Działdowie i Nowym Mieście Lubawskim (okręg elbląski), Jarocinie i Kępnie (okręg kaliski), Suchej Beskidzkiej (okręg krakowski), Jaworze (okręg legnicki), Brzezinach, Łęczycy i Rawie Mazowieckiej (okręg łódzki), Głubczycach i Oleśnie (okręg opolski), Ostrowi Mazowieckiej, Przasnyszu, Pułtusk i Wyszkanie (okręg ostrołęcki), Gostyniu (okręg poznański), Lubaczowie i Przeworsku (okręg przemyski), Kozienicach, Lipsku, Przysusze, Szydłowcu i Zwoleniu (okręg radomski), Leżajsku, Łańcucie, Ropczycach i Strzyżowie (okręg rzeszowski), Sokołowie

Podlaskim i Węgrowie (okręg siedlecki), Choszczynie (okręg szczeciński), Lipnie, Radziejowie i Rypinie (okręg włocławski) oraz Janowie Lubelskim (okręg zamojski).

W sytuacji zniesienia wydziałów grodzkich o obsadzie etatowej nawet 3 sędziów/asesorów, brak jest jakichkolwiek przeszkód dla przejęcia spraw w nich rozpoznawanych przez wydziały cywilne i karne.

Argumentami uzasadniającymi likwidację przedmiotowych Wydziałów są ponadto:

- niewielki wpływ spraw,
- konieczność wydatkowania środków finansowych na dodatki funkcyjne,
- dokonywanie stosownie do dyspozycji § 15 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 25 października 2002 r. w sprawie trybu sprawowania nadzoru nad działalnością administracyjną sądów, raz na 4 lata kontroli pracy wydziału przez sędziego wizytatora oraz inspektora ds. biurowości,
- prowadzenie oddzielnych urzędzeń ewidencyjnych (repertoriów i wykazów).

Funkcjonowanie tak niewielkich wydziałów grodzkich, z reguły o właściwości rzeczowej obejmującej wszystkie sprawy określone w art. 13 § 2 ustawy - *Prawo o ustroju sądów powszechnych*, zakłóca także obraz pracy sądu pod względem statystycznym. Stwarza bowiem olbrzymie trudności we właściwym wykazywaniu obsad średniookresowych, czy też etatowych dla potrzeb analizy obciążenia pracą sędziów.

Ponadto, na wnioski właściwych prezesów sądów okręgowych, poparte przez prezesów sądów apelacyjnych, znoszone są wydziały grodzkie w sądach rejonowych o obsadzie orzeczniczej przekraczającej 10 sędziów i asesorów. Dotyczy to jednostek z siedzibami w: Gorlicach, Limanowej i Zakopanem (okręg nowosądecki), Ostrołęce (okręg ostrołęcki), Płońsku (okręg płocki), Grójcu (okręg radomski), Słupsku (okręg słupski), Świnoujściu (okręg szczeciński), Grodzisku Mazowieckim (okręg warszawski) oraz Legionowie, Nowym Dworze Mazowieckim i Otwocku (okręg warszawsko-praski).

W przypadku Sądu Rejonowego w Słupsku zniesiony zostaje jeden z trzech Wydziałów Grodzkich funkcjonujących w tej jednostce, rozpoznający sprawy określone w art. 13 § 2 pkt 3 i 5 ustawy – *Prawo o ustroju sądów powszechnych*. Sprawy cywilne z likwidowanego Sądu Grodzkiego przekazane zostaną do Wydziałów Cywilnych, a sprawy karne do Wydziału Grodzkiego rozpoznającego dotychczas sprawy określone w art. 13 § 2 pkt 2 i 4 usp. Drugi Wydział Grodzki Sądu Rejonowego w Słupsku będzie – tak jak obecnie – rozpoznawał wykroczenia (art. 13 § 2 pkt 1 usp).

Zniesienie sądów grodzkich, wskazanych w projekcie rozporządzenia, umożliwi przede wszystkim racjonalne wykorzystanie kadry orzeczniczej i administracyjnej oraz spowoduje oszczędności związane ze zmniejszeniem liczby stanowisk funkcyjnych (przewodniczący wydziałów i kierownicy sekretariatów).

Należy podkreślić, że w odniesieniu do przedstawionych zmian organizacyjnych, dostęp obywateli do sądu w sprawach należących do właściwości wydziałów grodzkich nie zostanie w żaden sposób ograniczony, gdyż sprawy ze znoszonych sądów grodzkich zostaną przekazane do wydziałów cywilnych i karnych mających siedziby w tych samych macierzystych jednostkach. Nie zaistnieje zatem konieczność dojazdu uczestników postępowań sądowych do innych miejscowości.

Przedmiotowym projektem zmienia się także właściwość rzeczową Wydziałów Grodzkich Sądów Rejonowych w: Siemianowicach Śląskich, Wołominie i Złotoryi w zakresie przekazania spraw z zakresu prawa cywilnego do Wydziałów Cywilnych.

Wymienione Sądy Grodzkie rozstrzygały dotychczas sprawy: cywilne, karne i wykroczenia, co – w ocenie wnioskodawców – powodowało szereg istotnych problemów, związanych m.in. ze stosowaniem aż czterech procedur (cywilnej, karnej, karno-skarbowej i wykroczeniowej).

Zmiana właściwości rzeczowej Wydziałów Grodzkich Sądów Rejonowych w: Siemianowicach Śląskich, Wołominie i Złotoryi spowoduje ukształtowanie jednolitej struktury spraw rozpoznawanych w tych komórkach organizacyjnych, co powinno wpłynąć na poprawę organizacji pracy wydziałów rozpoznających sprawy: cywilne, karne i wykroczenia w przedmiotowych Sądach. Działania te podejmowane są ponadto w celu efektywnego wykorzystania kadry wymienionych Sądów Rejonowych.

Ocena skutków regulacji

1. Podmioty, na które oddziałuje rozporządzenie.

Projektowane rozporządzenie będzie oddziaływać na uczestników postępowań sądowych w sprawach należących do właściwości sądów grodzkich.

2. Konsultacje.

Przedmiotowy projekt został przekazany do zaopiniowania przez Krajową Radę Sądownictwa, która rozpatrzy projekt na posiedzeniu planowanym w dniach 10 - 13 czerwca 2008 r.

3. Skutki społeczno-gospodarcze oraz finansowe rozporządzenia.

3.1. Wpływ regulacji na dochody i wydatki sektora publicznego oraz źródła finansowania.

Wejście w życie niniejszego rozporządzenia nie spowoduje dodatkowych wydatków, natomiast umożliwi racjonalne wykorzystanie kadry orzeczniczej i administracyjnej oraz spowoduje oszczędności związane ze zmniejszeniem liczby stanowisk funkcyjnych.

3.2. Wpływ regulacji na rynek pracy.

Projekt rozporządzenia nie będzie miał wpływu na rynek pracy.

3.3. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Wejście w życie projektu rozporządzenia nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

4. Zgodność z prawem Unii Europejskiej.

Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

5. Zgodnie z wymogami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. *o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa* (Dz. U. Nr 169, poz. 1414) projekt rozporządzenia został zamieszczony na stronie internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości.